

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/95/2015
Identifikačné číslo spisu:	1012211154
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1012211154.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Petry Příbelskej, PhD., v právnej veci žalobcu: IUSA, a.s., Mraziarenská 6, 821 08 Bratislava, zastúpený: Mgr. Andrej Maar, advokát so sídlom Dunajská 6, 811 08 Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020502/1/1180860/2012/5085-r z 8. októbra 2012, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/2607/2012-88 z 2. júna 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 2. júna 2015, č.k. 5S/2607/2012-88, **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil v záhlaví rozsudku uvedené rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný potvrdil platobný výmer obce Chorvátsky Grob č. 1027100254 z 3. mája 2011, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností za rok 2011 vo výške 1 832,97 € podľa zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“).

Po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia ako aj jemu predchádzajúceho postupu žalovaného, krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné ako nezákonné zrušiť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaným.

Krajský súd mal z administratívneho spisu preukázané, že správca dane obec Chorvátsky Grob vyrubil žalobcovi daň z nehnuteľností za rok 2011 vo výške 1 832,97 € s tým, že vypočítal ročnú sadzbu dane zo stavebných pozemkov a ostatných plôch vo výške 5% na základe VZN obce Chorvátsky Grob č. 4/2008 o dani z nehnuteľností.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie s odôvodnením, že správca dane vypočítal ročnú sadzbu dane zo stavebných pozemkov a ostatných plôch vo výške 5% na základe VZN obce Chorvátsky Grob č. 4/2008 o dani z nehnuteľnosti od kalendárneho roku 2009, ktoré podľa § 8 ods. 2 upravuje výšku a ročnú sadzbu daní len na rok 2009 a nie je možné ich explicitným výkladom použiť aj na nasledujúce kalendárne roky. Na základe uvedeného mal žalobca za to, že sadzba dane za stavebný pozemok a ostatné plochy okrem stavebných pozemkov za kalendárny rok 2011 mala byť určená podľa § 8 zákona č. 582/2004 Z.z. vo výške 0,25% a nie 5%, nakoľko obec Chorvátsky Grob od prijatia nariadenia, ktoré upravuje výšku dane a sadzby len na kalendárny rok 2009 neprijalo žiadne nové nariadenie, prípadne nenovelizovalo toto nariadenie dodatkami, ktoré by určovali výšku daní a sadzieb na nasledujúce kalendárne roky. Vzhľadom na rozpory medzi § 1 a § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008 podal žalovaný podnet na Okresnú prokuratúru Pezinok, ktorá následne 5. októbra 2011 podala obci Chorvátsky Grob protest prokurátora proti § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008. V proteste konštatovala rozpor medzi § 1 ods. 2 VZN, podľa ktorého sú podmienky určovania a vyberania dane z nehnuteľností na území Obce Chorvátsky Grob upravené VZN od zdaňovacieho obdobia roku 2009 a § 8 ods. 2 VZN, kde sa uvádza, že obecné zastupiteľstvo sa uznieslo dňa 15. decembra 2008 na VZN len na rok 2009. Ďalej prokurátor v proteste poukázal na skutočnosť, že ak správca dane neupraví sadzbu dane pre určitý druh pozemku, ktorý je predmetom dane v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach, platí zákonná sadzba dane. Správca dane môže daň z nehnuteľností zaviesť alebo zrušiť len k 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka. K tomuto dátumu môže zmeniť aj sadzby dane rôznym spôsobom. V danom prípade je potom VZN zmätočné pre rozpor medzi ustanoveniami § 1 a § 8 ods. 2. Obec Chorvátsky Grob potom uznesením obecného zastupiteľstva č. 143/2011 z 10. novembra 2011 zrušila § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008. Na základe uvedených skutočností potom žalovaný rozhodnutím č. 1020502/1/911043/2012/5085-r z 15. mája 2012 zmenil prvostupňové rozhodnutie - platobný výmer obce Chorvátsky Grob č. 1027100254 z 3. mája 2011 tak, že vyrubenú daň z nehnuteľností na rok 2011 znížil zo sumy 1 832,97 € na sumu 128,52 €. Ministerstvo financií SR rozhodnutím č. MF/017216/2012-722 z 10. septembra 2012 rozhodnutie žalovaného č. 1020502/1/911043/2012/5085-r z 15. mája 2012 zrušilo a vec vrátilo žalovanému na ďalšie konanie s odôvodnením, že informácia o schválení predmetného VZN uvedená v § 8 ods. 2 predmetného VZN nemá konštitutívny charakter a vecne nemení schválené VZN. Rovnako ani závery Okresnej prokuratúry Pezinok z 5. októbra 2011, ktoré vyplynuli z protestu nenasvedčujú tomu, že by VZN ako celok bolo nezákonné. Ďalšie ustanovenia VZN, ktoré sa týkajú sadzieb dane z pozemkov, podmienok oslobodenia a zníženia dane neboli predmetom protestu. Odvolací orgán teda nemohol podľa názoru ministerstva považovať predmetné VZN za nezákonné pri jeho uplatnení v zdaňovacom období roku 2011. Na základe uvedeného žalovaný rozhodnutím č. 1020502/1/1180860/2012/5085-r z 8. októbra 2012 potvrdil platobný výmer obce Chorvátsky Grob č. 1027100254 z 3. mája 2011.

Posudzujúc aplikáciu VZN obce Chorvátsky Grob č. /2008 na žalobcov prípad dane z nehnuteľností na rok 2011, krajský súd zaujal názor, že z dôvodu zmätočnosti ustanovení o účinnosti predmetného VZN obce Chorvátsky Grob, nebol správca dane oprávnený vyrubiť žalobcovi daň z nehnuteľnosti za rok 2011 podľa VZN č. 4/2008, ale mal tak urobiť podľa zákona o miestnych daniach a poplatkoch.

Poukázal na to, že až do účinnosti uznesenia obecného zastupiteľstva obce Chorvátsky Grob č. 143/2011 z 10. novembra 2011 boli platné obe ustanovenia VZN, a teda tak § 1 ods. 2, podľa ktorého toto VZN upravuje podmienky určovania a vyberania dane z nehnuteľností na území obce Chorvátsky Grob od zdaňovacieho obdobia roku 2009, ako aj § 8 ods. 2 VZN, podľa ktorého sa obecné zastupiteľstvo obce Chorvátsky Grob uznieslo na tomto Všeobecne záväznom nariadení o dani z nehnuteľnosti na rok 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.01.2009. Tieto ustanovenia jedného právneho predpisu si navzájom odporujú, resp. vo vzájomnom spojení by legitímne mohli byť podľa krajského súdu vykladané tak, že ide o VZN účinné od zdaňovacieho obdobia roku 2009 (§ 1 ods. 2 VZN), avšak iba na toto jediné obdobie (§ 8 ods. 2 VZN), teda od ale zároveň do roku 2009.

K otázke aplikácie uznesenia obecného zastupiteľstva obce Chorvátsky Grob č. 143/2011 z 10. novembra 2011 uviedol, že toto bolo síce prijaté v zdaňovacom období roku 2011, ale jeho právne účinky nastávajú až ex nunc, teda odo dňa nadobudnutia účinnosti. VZN obce Chorvátsky Grob č.

4/2008 teda bolo v znení uznesenia č. 143/2011 z 10. novembra 2011 potrebné aplikovať na zdaňovacie obdobie roku 2012, nie však roku 2011, kedy ešte bolo platné aj ustanovenie § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008. V súvislosti s aplikáciou uvedeného na žalobcov prípad dodal, že ku dňu 01.01.2011 bol platný tiež § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008, preto na zmenu skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktorú predstavovalo prijatie uznesenia obecného zastupiteľstva č. 143/2011 zo dňa 10.11.2011, a teda zrušenie § 8 ods. 2 VZN, nemožno v zdaňovacom období roka 2011 prihliadať.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods.1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške vyčíslenej vo výroku rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 221 ods. 1 písm. f/ OSP (§ 205 ods. 2 písm. a/), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ OSP) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP), domáhajúc sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcovi náhradu trov konania neprizná, alebo rozsudok krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie.

V dôvodoch svojho odvolania namietal, že krajskému súdu neprináležalo posudzovať zákonnosť, platnosť a účinnosť VZN obce Chorvátsky Grob č. 4/2008, nakoľko toto nebolo Ústavným súdom zrušené pre jeho nezákonnosť, ani krajský súd postupom podľa § 250zfa OSP nevyslovil jeho nezákonnosť, čím by stratilo účinnosť a po 6 mesiacoch nečinnosti obce aj platnosť. Zároveň dodal, že uvedené VZN nebolo v čase vyrubenia dane zrušené ani samotným obecným zastupiteľstvom a v čase vyrubenia dane z nehnuteľností žalobcovi bolo na území obce stále platné a účinné. V tejto súvislosti vyslovil názor, že krajský súd nemôže zaviazat' správcu dane, aby vyruboval daň podľa zákona (nie podľa VZN), keď v obci Chorvátsky Grob bolo na dané obdobie VZN riadne schválené a účinné.

Dôvodil, že platnosť a účinnosť VZN č. 4/2008 aj pre rok 2011 a že jeho platnosť nebola obmedzená len na rok 2009, vyplýva jednak zo samotného znenia VZN, konkrétne z:

1. jeho názvu, ktorý znie: „Všeobecne záväzné nariadenie obec Chorvátsky Grob č. 4/2008 z 15.12.2008 o dani z nehnuteľností od kalendárneho roku 2009“
2. jeho základných ustanovení, bodu 1, ktorý znie: „Obecné zastupiteľstvo v Chorvátskom Grobe ... rozhodlo, že ... zavádza s účinnosťou od 1. januára 2009 daň z nehnuteľností.“
3. jeho základných ustanovení, bodu 2, ktorý znie: „Toto všeobecné záväzné nariadenie upravuje podmienky určovania a vyberania dane z nehnuteľností na území obce Chorvátsky Grob od zdaňovacieho obdobia roku 2009.“
4. jeho § 9 pojednávajúcom o účinnosti, ktoré znie: „Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januára 2009.“

Platnosť a účinnosť predmetného VZN na rok 2011 podľa žalovaného vyplýva aj z postupu všetkých daňovníkov, ktorí podľa neho v danom roku podávali daňové priznania, vypočítali a platili dane, z postupu správcu dane, ktorý podľa predmetného VZN dane vyruboval, ako i z postupu odvolacieho orgánu v rámci prieskumu rozhodnutia v odvolacom konaní a Okresnej prokuratúry v Pezinku preskúmavania zákonnosti VZN.

Rovnako sa odvolával na znenie derogačnej klauzuly následne prijatého VZN č. 9/2011 o miestnych daniach od kalendárneho roku 2012, ktoré bolo prijaté až 13.12.2011 a v ustanovení § 40 zrušilo VZN č. 4/2008 a to odo dňa účinnosti VZN č. 9/2011 t.j. od 01.01.2012.

Na základe vyššie uvedeného žalovaný vymedzil interval účinnosti VZN č. 4/2008 od 01.01.2009 do 31.12.2011, podľa ktorého v rokoch 2009, 2010 a 2011 vyruboval všetkým daňovníkom, fyzickým i právnickým osobám daň z nehnuteľností.

Poukázal na to, že úmyslom poslancov obecného zastupiteľstva nebolo viazať platnosť a účinnosť VZN č. 4/2008 len pre zdaňovacie obdobie roka 2009, ale aj pre nasledujúce zdaňovacie obdobia, keďže v

znení ustanovenia § 8 ods. 2 predmetného VZN došlo len ku chybe v písaní, keď nedopatrením bol ponechaný a prevzatý text z § 8 ods. 2 VZN č. 2/2008 v znení: „Obecné zastupiteľstvo obce Chorvátsky Grob sa na tomto všeobecne záväznom nariadení o dani z nehnuteľností na rok 2009 uznieslo 15.12.2008 ...“, pričom správna formulácia mala logicky znieť: „Obecné zastupiteľstvo obce Chorvátsky Grob sa na tomto všeobecne záväznom nariadení o dani z nehnuteľností od roku 2009 uznieslo 15.12.2008 ...“

Uviedol, že pokiaľ Okresná prokuratúra v Pezinku protestom prokurátora žiadala zrušiť ako nezákonné len ustanovenie § 8 ods. 2 pod hrozbou začatia konania o vyslovenie nesúladu tejto časti VZN so zákonom podľa § 250zfa OSP, nepriamo zodpovedala otázku, že predmetné VZN je platné a účinné aj pre rok 2011, nakoľko v opačnom prípade by protest smeroval proti VZN ako celku.

Záverom uviedol, že vyhovením protestu a zrušením ustanovenia § 8 ods. 2 VZN č. 4/2008 z dôvodu vyskytnutia chyby v písaní, nemalo žiadny vplyv na jeho platnosť a záväznosť ohľadne určenia sadzby dane z nehnuteľností na rok 2011.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného z 18. septembra 2015 navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil plne sa stotožniac s jeho zdôvodnením.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

Predmetom konania v danej veci bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020502/1/1180860/2012/5085-r z 8. októbra 2012, ktorým žalovaný potvrdil platobný výmer obce Chorvátsky Grob č. 1027100254 z 3. mája 2011, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností za rok 2011 vo výške 1 832,97 € podľa zákona o miestnych daniach.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti

napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné.

Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods.2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl.2 ods.2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva a Európskej únie.

Najvyšší súd v danej veci zistil, že základná otázka, od ktorej závisí rozhodnutie v prejednávanej veci, je aplikácia VZN obce Chorvátsky Grob č. 4/2008 na vyrubenie dane z nehnuteľností žalobcovi za rok 2011.

Podľa § 8 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach:

(1) Ročná sadzba dane z pozemkov je 0,25%.

(2) Ročnú sadzbu dane z pozemkov podľa odseku 1 môže správca dane všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo v jej jednotlivej časti alebo v jednotlivom katastrálnom území znížiť alebo zvýšiť s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia. Správca dane môže všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo v jej jednotlivej časti alebo v jednotlivom katastrálnom území ustanoviť ročné sadzby dane rôzne pre jednotlivé skupiny pozemkov podľa § 6 ods. 1. Takto ustanovená ročná sadzba dane z pozemkov pre pozemky podľa § 6 ods. 1 písm. a/ nesmie presiahnuť 5-násobok ročnej sadzby dane z pozemkov podľa odseku 1, ročná sadzba dane z pozemkov pre pozemky podľa § 6 ods. 1 písm. d/ nesmie presiahnuť 10-násobok ročnej sadzby dane z pozemkov podľa odseku 1 a ročná sadzba dane z pozemkov pre pozemky podľa § 6 ods. 1 písm. b/, c/ a e/ nesmie presiahnuť 5-násobok najnižšej ročnej sadzby dane z pozemkov ustanovenej správcom dane pre pozemky podľa § 6 ods. 1 písm. b/, c/ a e/ vo všeobecne záväznom nariadení. Ročná sadzba dane za pozemky funkčne spojené so stavbou jadrového zariadenia nesmie presiahnuť 100-násobok ročnej sadzby dane podľa odseku 1.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“)

obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 11 ods. 4 písm. d/ zákona o obecnom zriadení obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené rozhodovať o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladať miestny poplatok.

Podľa § 18 ods. 1 a 2 zákona o miestnych daniach

(1) Daňová povinnosť vzniká 1. januára zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po zdaňovacom období, v ktorom sa daňovník stal vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dane, a zaniká 31. decembra zdaňovacieho obdobia, v ktorom daňovníkovi zanikne vlastníctvo, správa, nájom alebo užívanie nehnuteľnosti. Ak sa daňovník stane vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti 1. januára bežného zdaňovacieho obdobia, vzniká daňová povinnosť týmto dňom.

(2) Na vyrubenie dane z nehnuteľností je rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Na zmeny skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastanú v priebehu zdaňovacieho obdobia, sa neprihliada, ak tento zákon neustanovuje inak. V prípade nadobudnutia nehnuteľnosti vydražením v priebehu roka daňová povinnosť vzniká prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom sa vydražiteľ stal vlastníkom nehnuteľnosti alebo prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni schválenia príklepu súdom.

Podľa § 1 ods. 2 VZN obce Chorvátsky Grob č. 4/2008 z 15. decembra 2008 toto všeobecne záväzné nariadenie upravuje podmienky určovania a vyberania dane z nehnuteľností na území obce Chorvátsky Grob od zdaňovacieho obdobia roku 2009.

Podľa § 8 ods. 2 obecné zastupiteľstvo obce Chorvátsky Grob č. 4/2008 z 15. decembra 2008 v pôvodnom znení sa na tomto všeobecne záväznom nariadení o dani z nehnuteľností na rok 2009 uznieslo 15. decembra 2008 uznesením č. 61/2008 a nadobúda právoplatnosť dňom 1. januára 2009.

Námietku žalovaného, ktorou poukazoval na to, že krajský súd prekročil svoju právomoc pri rozhodovaní v danej veci, je potrebné podľa najvyššieho súdu považovať za neodôvodnenú, nakoľko krajský súd sa v rámci svojho právneho názoru na aplikáciu a výklad ustanovení VZN obce Chorvátsky Grob č. 4/2008 z 15. decembra 2008 na prejednávanej vec vôbec nevyslovil k jeho zrušeniu, resp. neplatnosti tak, ako to uvádzal žalovaný. Krajský súd logickým a presvedčivým zdôvodnením aplikujúc ústavne konformný výklad právnych predpisov v medziach podanej žaloby rozhodol podľa ustanovení II. hlavy piatej časti OSP o zrušení rozhodnutia žalovaného ako individuálneho správneho aktu, nakoľko toto vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Najvyšší súd stotožniač sa so záverom krajského súdu a potrebou dôsledného uplatňovania zásady jasnosti a určitosti právnych predpisov ako súčasť princípu právnej istoty a teda aj ústavného princípu právneho štátu, dospel k záveru, že v danom prípade bolo nevyhnutné vyrubiť daň z nehnuteľností za rok 2011 podľa výšky ročnej sadzby stanovenej zákonom o miestnych daniach.

Najvyšší súd nemohol prisvedčiť argumentácii žalovaného, ktorý sa odvolával na vôľu poslancov obecného zastupiteľstva prijať VZN tak, aby upravovalo ročnú sadzbu pre dane z nehnuteľností na obdobie rokov od roku 2009 a nasledujúcich, t.j. 2010 a 2011, ako aj na chybu v písaní, ktorá nastala pri prijatí VZN č. 4/2008 prevzatím predchádzajúceho textu VZN č. 2/2008 a mala za následok zmätočnosť ustanovenia § 8 ods. 2 nariadenia. Žalovaným nastolená právna konštrukcia je v rozpore s vyššie uvedenými ústavnými princípmi, na ktorých stojí výklad a aplikácia právneho predpisu, ako aj v rozpore s povinnosťou orgánov verejnej moci aplikovať a vykladať právne predpisy v súlade s ústavou a so zákonmi, ktoré tvoria právny rámec relevantný na daný prípad. Nejasnosť a neurčitosť právneho predpisu nemôže byť na ťarchu nositeľa práv a povinností v ňom stanovených.

Argumenty žalovaného považoval najvyšší súd za účelové, deklarujúce vôľu žalovaného presadzovať fiškálne záujmy obce, avšak táto nesmie ísť nad rozsah zákona.

Obec ako správca dane musí vychádzať pri plnení svojich povinností v zmysle zákona o miestnych daniach, ako aj zákona o obecnom zriadení, z platného a účinného právneho predpisu v čase vzniku daňovej povinnosti, t.j. k 1. januáru zdaňovacieho obdobia.

V zdaňovacom období pre rok 2011 bolo platné VZN č. 4/2008 z 15. decembra 2008, pričom na základe protestu prokurátora, ktorým bola napadnutá nezákonnosť ust. § 8 ods. 2 pre rozpor s ustanovením § 1 ods. 2 VZN, bolo prijatím VZN č. 143/2011 z 10. novembra 2011 rozporné ustanovenie § 8 ods. 2 zrušené. Nakoľko z ustanovenia § 8 ods. 2 zákona o miestnych daniach vyplýva, že ročnú sadzbu dane z pozemkov môže správca dane zvýšiť alebo znížiť všeobecne záväzným nariadením s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia, bolo potrebné nové VZN č. 143/2011 z 10. novembra 2011 aplikovať až na zdaňovacie obdobie roku 2012. Tento výklad vyplýva jednak z princípu zákazu retroaktivity, keď právne účinky VZN č. 143/2011 z 10. novembra 2011 mohli nastať len ex nunc, ako aj z ustanovení § 8 ods. 2 a § 18 ods. 2 zákona o miestnych daniach.

Za daného právneho stavu bolo potrebné skúmať platnosť ustanovení VZN č. 4/2008 z 15. decembra 2008 na žalobcov prípad. Vychádzajúc z textu ustanovenia 1 ods. 2, podľa ktorého toto VZN upravuje podmienky určovania a vyberania dane z nehnuteľností na území Obce Chorvátsky Grob od zdaňovacieho obdobia roku 2009, ako aj § 8 ods. 2 VZN, podľa ktorého sa obecné zastupiteľstvo obce Chorvátsky Grob uznieslo na tomto Všeobecne záväznom nariadení o dani z nehnuteľností na rok 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.01.2009, je potrebné dospieť k rozporuplnosti znenia uvedených ustanovení. Žalovaným aplikovaný výklad týchto ustanovení aj na zdaňovacie obdobia rokov 2010 a 2011 je právne neudržateľným a prekračujúcim rozsah znenia uvedených ustanovení a nemá ani oporu v texte prijatej normy. Pokiaľ sa v texte predpisu nachádza ohraničenie platnosti VZN na jedno zdaňovacie obdobie, nie je možné ho rozšíriť iným ustanovením toho istého predpisu. Legitímne vo vzájomnom spojení je potrebné preto citované ustanovenia vykladať tak, ide o VZN účinné od zdaňovacieho obdobia roku 2009 (§ 1 ods. 2 VZN), avšak iba na toto jediné obdobie (§ 8 ods. 2 VZN), teda od, ale zároveň do roku 2009. Na základe uvedeného potom krajský súd správne konštatoval, že správca dane bol oprávnený vyrubiť žalobcovi daň z nehnuteľností za rok 2011 podľa ustanovenia § 8 ods. 1 zákona o miestnych daniach.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalovaného nevyhovel a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu považoval rozsudok Krajského súdu v Bratislave za vecne správny stotožniac sa s jeho odôvodnením v plnom rozsahu, preto ho podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Podľa § 250ja ods. 4 OSP súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude potrebné, aby žalovaný postupoval v intenciách rozhodnutia krajského ako aj Najvyššieho súdu SR, vo veci opätovne rozhodol a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil námietky žalovaného uvedené v podanom odvolaní ako nedôvodné a také, ktoré nemohli privodiť zmenu výroku napadnutého rozsudku v danej veci, preto rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil (§ 219 ods. 1 a 2 OSP).

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd vychádzal z ustanovení § 246c ods. 1, § 224 ods. 1 a § 250k OSP tak, že žalobcovi, ktorý bol úspešný v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si trovy právneho zastúpenia neuplatnil a ani ich nevyčísľil v zákonnej lehote v súlade s § 151 ods. 1 OSP a iné trovy odvolacieho konania mu nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.